

Een dwaalgast onderweg

Jack Folkers is een actief lid van de VWU en, zoals hij zelf zegt: "*natuurliefhebber in hart en nieren, fotograaf, schilder, tekenaar en beeldhouwer, schrijver, soms niets, soms alles en nu ... onbezoldigd reiziger*". In september 2005 heeft hij huis en haard verlaten voor een reis rond de wereld. Op zijn website is de reis te volgen: www.dwaalgast.nl.

NIEUW-ZEELAND

Franz Josef, Kiwi-tour

Er zijn verschillende Kiwi-tours. Bij eentje word je langs boomgaarden gereden waar men kiwi's kweekt. Je proeft de vruchten, het sap, de jam, de wijn. Over het hele kweekproces word je uitvoerig ingelicht. Deze tour wil ik niet; de vogeltour natuurlijk!

Er zijn 6 soorten kiwis. Eén ervan is de *Okarito Brown Kiwi*, ook wel *Rowi* genoemd. Het is een van de zeldzaamste van de familie en er komen er maar 200 van voor. Via een Engelse vogelaar kwam ik te weten dat er in het plaatsje Okarito (wat een toeval) een man woont die 's avonds tours organiseert waarbij je kans maakt deze loopvogels in levende lijve te aanschouwen. Dat moest natuurlijk worden uitprobeerde.

Jack Folkers

Twee avonden later staan we (ik reis nu samen met mijn zus Harmien) vol goede moed bij Ian, de gids, voor de deur. Er zijn nog 2 andere deelnemers. De gids vertelt eerst wat over de kiwis en geeft ons daarna onze uitrusting: een hoed met muggengaas, een zaklantaarn met roodfilter (rood licht schrikt de kiwis, en vogels in het algemeen, niet af), een oranje vest (dat schrikt de kiwis wel af maar voorkomt dat een eventuele jager ons voor herten aanziet) en een fluit (schrikt de kiwis ook af, maar het gebruik ervan zorgt dat ieder van ons weet dat er een kiwi is gesignaleerd).

Onderweg naar het woud krijgen we instructies: elk van ons krijgt een deel van een pad (elk zo'n 250 meter) ter beluistering. Want goed luisteren is het belangrijkste onderdeel van deze expeditie. Door goed te luisteren ontdek je kiwis. Niet het snelle geritsel. Dat zijn possums of ratten. Maar zodra je

opeenvolgende voetstappen hoort, alsof er een kabouter door de bladeren loopt, dan moet je alert zijn. En als je er zeker van bent dat je kiwi-stappen hoort, op de fluit blazen om de anderen te waarschuwen.

Kiwi - Jack Folkers

“Kiwi”, zeg ik. Ian zet een blik op van “dat kan niet” en komt terug. Hij luistert ook. “Je hebt gelijk”, zegt hij, “het zijn er volgens mij zelfs twee.” Na het fluitsignaal duurt het een minuutje voordat de anderen erbij zijn. Vijf paar oren luisteren en horen iets wat ons stapvoets verlaat. Jammer... de verkeerde kant op. Na vijf minuten gaat ieder weer naar “zijn” plek.

Een uur gaat voorbij. Het muggenconcert, het moeten er miljoenen zijn, zwelt aan. Moreporks (boeboekuil) roepen “more-pork”. Ze houden blijkbaar van varkens. De Melkweg staat boven me en de volle maan komt op en ik kan nu warmpel het pad zien waarop ik sta. Ik probeer weer een kiwi te horen maar hier helpt het je-best-doen niet. Je moet gewoon geluk hebben. Een vreselijk gegil klinkt opeens rechts van me: een roepende kiwi. Twee zelfs, een mannetje en een vrouwtje. Ieder van ons gaat zo snel mogelijk naar de plek des heils. We luisteren vol spanning en Ian schijnt met zijn lantaarn door de struiken. Maar weer niets. Het blijft bij wat gegil. Inmiddels zijn we zo’n 2 uur ingespannen aan het luisteren. Geen geluid ontgaat ons meer. Na weer een half uur begin ik de hoop op te geven, maar dan klinkt een verlossend fluitsignaal: weer een kiwi. Ian heeft er een tje ontdekt en als we met zijn allen achter hem staan, schijnt hij op de plek waar de vogel zich bevindt. Eerst zie ik alleen maar wat gras, maar even later zie ik een afwijkende spriet: een lange snavel. Dan zijn kop en even later de rest van het lichaam. Minutenlang blijft de vogel een beetje achter de graspollen zitten, maar dan komt hij tevoorschijn en loopt op een afstand van zo’n 3 meter langs ons heen de struiken in. Iedereen zucht van opluchting. We hebben hem!

Eén voor één wordt ons in het kiwi-territorium een plek toegewezen. Ik word als laatste gepost. “Goed luisteren”, zegt Ian. Ik loop vast een stukje verder. Ik concentreer me en hoor de voetstappen van Ian die zich van me verwijderd. Steeds zachter. Vlakbij ritselt iets in de struiken. Het zal toch niet waar zijn dat ik meteen met mijn neus in de boter val? Maar het is toch echt een voetstappengeluid. Kabouter of kiwi dus en aangezien kabouters hier niet voorkomen, moet het dus een kiwi zijn. Voorzichtig fluit ik tussen mijn tanden naar Ian die nog geen 20 meter weg is en wijs naar de struiken. “Ki-

Tiritiri Matangi, een eiland om eens naar terug te gaan

De boot gaat naar Tiritiri Matangi, een eilandje op anderhalf uur varen van Auckland. Nadat dit eiland in het verleden intensief "beboerd" was, hebben vrijwilligers het beplant met inheemse boom- en plantensoorten en het eiland bestaat nu weer voor 60% uit bos. Het eiland is zorgvuldig rat-, kat-, bunzing-, fret- en hondvrij gemaakt. Dit omdat deze dieren de voornaamste bron waren voor uitroeiing of bijna uitsterven van vogels en andere dieren. Na het herbebossen van het eiland zijn exemplaren van de meest bedreigde vogels (van sommige soorten waren er nog maar enkele tientallen over) hier uitgezet. De kans dus om een paar zeldzaamheden voor de lens te krijgen.

Na het aanmeren, stappen we uit en krijgen uitvoerig door een van de rangers uitgelegd wat wel mag en wat niet mag. Een goed ding, maar het duurt een beetje lang. Eindelijk kunnen we op pad op zoek naar zeldzaamheden; mijn grote hobby. De eerste laat al niet lang op zich wachten. Twee takahe's, een soort grote loophoenders, lopen langs het pad. Ze kunnen niet vliegen en zijn daarom zo kwetsbaar voor roofdieren. Ook ik kan goed dichtbij komen. Ik maak mijn foto's en ben helemaal in mijn sas.

We lopen door en komen in wat dichter bos. Dikke bomen van waaruit een hard en schel gefluit klinkt. Geen idee wat het is. Ik heb het nog niet eerder gehoord.

Van wel drie of vier verschillende plaatsen komt nu het gefluit, maar hoe ik ook kijk, ik zie niets. Met mijn kijker probeer ik door de bladeren heen te kijken. Ik heb ook geen idee of het geluid nu van de bodem komt of ergens vanuit het gebladerte. Na een minuut of wat wordt ik er een beetje ongeduldig van. Rotbeesten, denk ik. Maar ik wil ze zien en geef de moed niet op. Na weer vijf minuten heb ik in ieder geval een stukje van de vogel gezien. Een staart, ergens tussen het gebladerte. Maar dat schiet natuurlijk niet op. Ik loop ietsje dichter bij de plek waar ik de vogel zag en er vliegt iets op wat meteen weer tussen de bladeren verdwijnt. Kreng, denk ik en ik krijg neigingen om met mijn verrekijker te gaan gooien. Stukje bij beetje zie ik de andere delen van de vogel. Een stukje vleugel, weer een staartstuk en dan het verlossende kopje. Als ik alle stukjes combineer blijkt het uiteindelijk een *Stitchbird* (geelband-honingeter) te zijn. Na een kwartier lukt het me om de hele vogel in een beeld te krijgen en hem te fotograferen. Tja, soms valt vogelen niet mee, laat staan het fotograferen.

Stitchbird - Jack Folkers

Na een kwartier lukt het me om de hele vogel in een beeld te krijgen en hem te fotograferen. Tja, soms valt vogelen niet mee, laat staan het fotograferen.

Halverwege de wandeling komen we ook nog de whiteheads tegen, vogels met (hoe bestaat het.....) witte kopjes en nog meer takahe's, ditmaal ook een stel met een jong. Als je nagaat dat er nog maar zo weinig van deze vogels zijn (de gehele wereldpopulatie is max. 200 vogels), dan doet het goed om een jong te zien. Het jonge beest is blijkbaar in de leer om voedsel te zoeken. Inge-spannen houdt het in de gaten wat de ouders doen en probeert dat dan precies na te doen. Moeilijk is het niet. Ze eten alleen gras en dat is zo geleerd, lijkt me. Maar misschien zijn deze vogels niet zo slim en is dat één van de redenen dat ze bijna zijn uitgestorven.

Whitehead - Jack Folkers

De wandeling vordert en bijna alles wat ik op mijn wenslijst voor vandaag heb staan, kan worden afgevinkt. Eentje ontbreekt nog: de kokako, een soort gaaiachtige blauwglanzende vogel. Al eerder was ik van plan geweest iets te ondernemen om deze vogel te zien te krijgen maar toen ik hoorde dat er in het betreffende stuk bos van ca. 80.000 hectare, nog maar eentje was, dacht ik, laten we de energie maar voor wat anders gebruiken. Verschillende mensen kom ik tegen en als ik vraag of ze de kokako hebben gezien, antwoordden sommige positief.

Vlaktbij de vuurtoren moet je zijn, is het devies. Het laatste uur blijven we op het pad dat van de vuurtoren naar de haven loopt. Helaas zonder succes. De opmerkingen als "vanmorgen zat ie er nog" of "heb je de kokako óók gezien" doen zeer. Maar ja, je kan niet alles hebben. Bovendien hebben we veel andere mooie dingen gezien en om de wereldfietser Frank van Rijn te citeren: "Het is een mooie reden om nog eens terug te komen."

Takahe met jong - Jack Folkers